

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којом је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона о потврђивању Споразума о зајму (Програмски зајам за развој приватног и финансијског сектора) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, који је потписан 30. марта 2009. године, садржани су у одредби члана 5. став 2. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС”, број 61/05) према којој Народна скупштина одлучује о задуживању Републике Србије.

Реализација Програмског зајма за развој приватног и финансијског сектора (у даљем тексту: Програмски зајам) планирана је у етапама, односно планирано је да се укупна средства у износу од 150 милиона USD која ће се одобрити Програмским зајмом за реализацију Програма развоја приватног и финансијског сектора (у даљем тексту: Програм) реализују у периоду од три године, почев од 2009. године. За сваку годину је планирано да се Републици Србији (у даљем тексту: Зајмопримац) на основу посебног споразума о зајму стави на располагање износ од 50 милиона USD, који се може реализовати и у другим валутама у којим Банка одобрава зајмове.

Делегација Републике Србије искористила је на преговорима право предвиђено Општим условима за зајмове Међународне банке за обнову и развој (у даљем тексту: Општи услови), да средства која се стављају на располагање Зајмопримцу могу да се искористе у њиховој противвредности у валути различитој од оне која је иницијално одобрена од стране одбора директора Банке.

С тим у вези, Делегација Републике Србије одабрала је да се средства у износу од 50 милиона USD, предвиде у споразуму о зајму у њиховој противвредности у валути EUR у износу од 34,9 милиона. Противвредност је утврђена на основу курса према ком се 1 EUR мењао за 1,43 USD, који је утврђен у складу са процедурама Банке 31. децембра 2008. године, и који се примењује за цео наредни календарски месец, чиме је остварена битна разлика у износу средстава у валути EUR у односу на износ који би представљао противвредност валуте USD да је за обрачун примењен курс који је био важећи у време одржавања преговора.

Средства Програмског зајма ће се користити као подршка за реализацију Програма, с тим да се могу користити за све намене осим оних које су одређене као недозвољене, и чији је преглед дат у прилогу Споразума о зајму (Програмски зајам за развој приватног и финансијског сектора) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој (у даљем тексту: Споразум о зајму). Наведени начин коришћења средстава има за последицу да је у Споразуму о зајму искључена примена појединих одредби Општих услова које се односе на повлачење средстава, поступак набавки и извештавање о реализацији Програма.

У Споразуму о зајму наведене су активности које је Зајмопримац већ предузео у циљу спровођења Програма, и чије је предузимање уједно представљало услов за његово закључивање.

Зајмопримац планира да средствима која су обезбеђена на основу Споразума о зајму који је одобрила Банка финансира активности у оквиру Програма чијом реализацијом би се постигли следећи циљеви:

1) Спровођење мера за фискално прилагођавање којим ће се повећати макроекономска стабилност и степен поверења потенцијалних инвеститора из земље и иностранства;

2) Подизање нивоа продуктивности пословања предузећа у власништву државе и друштвених предузећа, као и других привредних друштава, а кроз стварање одговарајућег правног оквира за обављање делатности и кроз приватизацију, реструктурирање и унапређење механизма за спровођење стечајног поступка;

3) Унапређење услова за инвестирање на територији Зајмопримца, а преко стварања одговарајућег правног оквира и промовисање мера за повећање конкуренције на тржишту Зајмопримца.

Зајмопримац намерава да остваривањем наведених циљева постигне континуиран раст бруто друштвеног производа (у даљем тексту: БДП) и у условима финансијске кризе, односно кризе на тржишту капитала, и смањивање инфлације која је у 2007. години износила 10,1 %, а у 2008. години 9,5%, на ниво од 4% до 2012. године.

Истовремено требало би да се постигне уравнотежење дефицита текућег рачуна и повећање удела инвестиција у БДП са садашњих 24% на 26-28% у 2012. години чиме би се омогућило отварање око 200.000 нових радних места и следствено томе смањење стопе незапослености са 18,9% на 11,9% до 2012. године.

Како би се створили услови за остваривање наведених циљева и предвиделе смернице за предузимање даљих активности, Зајмопримац је усвојио Стратегију регулаторне реформе у Републици Србији за период од 2008. до 2011. године („Службени гласник РС”, број 94/08), којом се предвиђа развој правног система који ће бити транспарентан и гарантовати правну сигурност свим правним субјектима који обављају привредну делатност на територији Зајмопримца.

Средства зајма би се користила за финансирање активности које су предвиђене напред поменутом стратегијом.

Планирано је предузимање мера ради јачања финансијске контроле над пословањем предузећа, и других субјеката који су основани или су у власништву државе.

Такође, из средстава зајма финансираће се развој и примена стратегије за промовисање инвестиција у сектору енергетике, а нарочито у области обновљивих извора енергије.

Остваривање планираних циљева реализоваће се и преко израде и примене стратегије за приватизацију преосталих финансијских институција које су у већинском власништву Зајмопримца, ради смањивања учешћа Зајмопримца у финансијском сектору са садашњих 17,29% на 10% у 2010. години када су у питању банке, и смањењу учешћа са садашњих 34% на 30% у 2010. години када су у питању осигуравајућа друштва.

Банка одобрава зајам Зајмопримцу под следећим условима:

- износ зајма 34,9 милиона EUR;
- каматна стопа, изабрана је варијабилна каматна стопа са варијабилном каматном маржом, која је једнака шестомесечном LIBOR-у минус 0,05%;

- приступна накнада износи 0,25% од износа зајма и плаћа се из средстава зајма;
- период трајања зајма је 20 година, укључујући 8 година чека;
- отплата зајма је полугодишња, датуми плаћања су 1. март и 1. септембар;
- зајам се повлачи у једној транши;
- последњи датум за повлачење је 31. март 2010. године;
- рок за ступање на снагу споразума о зајму је 150 дана од датума потписивања зајма.

Законом о буџету Републике Србије за 2009. годину („Службени гласник РС”, број 120/08), одобрено је задуживање Републике Србије у износу од EUR 100 милиона код Светске банке за развој приватног и финансијског сектора.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. Нацрта закона предвиђа се потврђивање Споразума о зајму (Програмски зајам за развој приватног и финансијског сектора) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, закљученог 30. марта 2009. године у Београду, Република Србија.

Одредба члана 2. Нацрта закона садржи текст Споразума о зајму (Програмски зајам за развој приватног и финансијског сектора) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик.

У одредби члана 3. Нацрта закона уређује се ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђиваће се средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона по хитном поступку, сагласно члану 164. Пословника Народне скупштине Републике Србије, произлазе из чињенице да је повлачење средстава зајма која су Споразумом о зајму предвиђена као подршка буџету Републике Србије за реализацију Програма развоја приватног и финансијског сектора условљена ступањем на снагу закона о потврђивању Споразума о зајму. Такође, Споразумом о зајму предвиђен је рок у трајању од 150 дана од дана потписивања за његово ступање на снагу. Санкција за пропуштање наведеног рока за ступање на снагу састојала би се у отказивању програмског зајма од стране Банке.